

פרשת וירא

ארדה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה (יח כא)

"הבאה אלי עשו וכו' ורבותינו דרשו הכצעקתה צעקת ריבה אחת שהרגוה במיתה משונה על שנתה מזון לעני וכו' (רש"י).

מדוע דוקא המעשה באותה ריבה גרם להם שיחרצו את גזר דינם לרעה, והלוא אנשי סדום היו רעים וחטעים כבר ממעשים אחרים שעשו כפי שרואים אנו במה שביקשו לעשות לאורחיו של לוט, ומדוע דוקא מעשה זה החמיר את מצבם.

והנה יש עלינו עוד להבין, דמבואר ברמב"ם (פ"ג מהל' תשובה) דאם דנים את כל המדינות יחד, ונמצא שרבים זכויותיהם מעוונותיהם אך מתוכם יש מדינה אחת שעוונותיה מרובות אותה מדינה ניצלת בתוך שאר המדינות, עפ"ז קשה מדוע לא ניצלו אנשי סדום אף שעוונותיהם היו מרובים בתוך שאר המדינות. אלא די"ל דאימתי אמרי' דאותה מדינה ניצלת בתוך שאר כל המדינות, דוקא אם אף מדינה זו קשורה לשאר המדינות, אך אם מדינה זו בדלה לעצמה ואינה נותנה לזרים ליכנס בתוכה, בכך הוציאה את עצמה מן הכלל ונידונית בנפרד ובודקים את זכויותיה כנגד עוונותיה.

בכל מעשה הרשעות שאנשי סדום עשו עדיין לא היה בזה כדי לבודד אותה מתוך הכלל, אך בזה שהרשיעו את הנערה בפרשת פת הלחם שנתנה לעני בודדו את עצמם משאר כל המדינות, ועתה אינם נדונים ביחד עימם אלא כמדינה נפרדת, ועכשיו שוקלים את זכויותיהם על עוונותיהם. לפיכך דוקא מעשה זו באותה ריבה גרמה להם שיחרצו את גזר דינם לרעה. כי במעשה זה גרמו לעצמם שידונו בנפרד.

מקור: אשל אברהם